

موضوع: بررسی پیشنهاد ارائه شده در خصوص انتشار اوراق مبتنی بر سهام

جلسه روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۷/۷/۴ با حضور آقایان مصباحی مقدم، موسویان، نظری، رضایی، محسنی، محمدی، امیری، بیگ زاده، شهیدی، حامدی، سرکار خانم رادفر و جمعی از کارشناسان سازمان بورس در محل سازمان بورس و اوراق بهادار تشکیل گردید و پیرامون بررسی پیشنهادات فقهی در خصوص انتشار اوراق مبتنی بر سهام بحث گردید.

معرفی موضوع: پیشنهاد ارائه شده در خصوص انتشار اوراق مبتنی بر سهام

اوراق اجاره، یکی از انواع اوراق بهادار است که برای تأمین مالی شرکت ها از سال ۱۳۸۹ در بازار سرمایه عملیاتی شده است. در فرآیند انتشار این اوراق، دارایی معینی از فروشنده خریداری می شود و سپس منافع آن در قالب قرارداد اجاره یا اجاره به شرط تملیک به متقاضی تأمین مالی واگذار می شود. در راستای توسعه اوراق اجاره، موضوع انتشار اوراق مبتنی بر سهام در کمیته تخصصی فقهی مطرح شد و در نهایت، بعد از برگزاری چند جلسه کمیته فقهی با برخی از انواع سهام مطرح شده جهت انتشار اوراق اجاره بر مبنای آن ها موافقت نمود و برخی دیگر را فاقد صلاحیت های فقهی تشخیص داد.

در ادامه این مباحث، برخی متخصصین و صاحب نظران پیشنهاد ذیل را برای تسهیل عملیاتی شدن انتشار اوراق اجاره مبتنی بر سهام ارائه نمودند. پیشنهاد فوق الذکر به این شرح می باشد:

شرکتی که قصد تأمین مالی از محل انتشار اوراق اجاره مبتنی بر سهام را دارد، سهام مدنظر را به سرمایه گذاران با رعایت سازوکارهای اجرایی مورد نظر سازمان بورس و اوراق بهادار می فروشد. سپس، سرمایه گذاران که سهام مزبور را خریداری کرده اند و اکنون به صورت مشاع و به نسبت سهم الشرکه در کلیه اموال و تعهدات شرکت مزبور سهیم هستند، بخش معینی از منافع سهام را به خود فروشنده در قالب قرارداد صلح یا معاوضه یا بیع واگذار می کنند. شرکت در إزاء استفاده از منافع سهم، مبلغ مشخصی را در مقاطع زمانی مشخص به سرمایه گذاران می پردازد. در صورتی که شرکت، به تعهدات خود در طول دوره استفاده از منافع سهم عمل نماید، سرمایه گذاران در مقطع زمانی مشخصی در آینده، سهام را به شرکت تملیک می نمایند.

در این راستا، این سوال از کمیته تخصصی فقهی مطرح گردید: آیا پیشنهاد فوق الذکر از نظر ملاحظات فقهی صحیح است؟

نظر کمیته تخصصی فقهی

کمیته تخصصی فقهی بعد از بررسی موضوع، با رعایت ضوابطی پیشنهاد را تایید کرد:

۱. خریداران این اوراق، مالک سهام مزبور می شوند و مطابق شرط ضمن عقد، منافع معینی از سهام مزبور از قبیل حق رأی، حق دریافت سود سهام، استفاده از حق تقدم و مانند آنها را به فروشنده سهام برای دوره معینی و در قبال مبلغ معینی واگذار می نمایند. این واگذاری می تواند در قالب قراردادهایی همچون صلح، معاوضه یا بیع صورت گیرد. شرکتی که از منافع سهام مزبور در طی دوره استفاده می نماید، ملزم به پرداخت مبلغ مشخص شده در زمان های تعیین شده می باشد.

۲. در صورتی که در طی دوره استفاده از منافع، شرکت به تعهدات خود عمل نماید، سرمایه گذاران مطابق شرط ضمن عقد، در سررسید، سهام در اختیار خود را به وی تملیک خواهند کرد. این تملیک می تواند به صورت مجانی یا در قبال مبلغ معینی باشد.
۳. به جهت جلوگیری از شبهه غرر، ضروری است منافی که در طی دوره معین به شرکت واگذار می شود مشخص باشد.

محل امضاء اعضای کمیته، آقایان:

مصباحی مقدم

تسخیری

موسویان

نظری

رضایی

فهمی

محسنی